

ADVIES COMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT & ERFGOED		
nummer	: CRK-000 datum : 9 dec 2024	1 ^e advies welstand
Dossier	: Z24 -	
Werkproces	:	
Behandelaar	: [redacted] en [redacted]	
Bouwplan	: Advies over potentiële nieuwe monumenten.	
locatie	:	
Naam	:	
Architect	: n.v.t.	

Toelichting/opmerkingen/concrete adviesvraag aan de commissie:

In het Uitvoeringsprogramma van de Erfgoedvisie 2023 is besloten om een nieuwe aanwijstronde voor gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden te organiseren. Binnen deze ronde ligt de focus op de thema's *Post 65* en *Wederopbouw*, aangezien deze periodes momenteel niet gerepresenteerd zijn op de bestaande monumentenlijst. Dit sluit aan bij de landelijke trend.

Het advies van de monumentencommissie vormt een belangrijk onderdeel van de procedure en wordt meegenomen in het collegevoorstel (voornemen tot aanwijzing). De procedure wordt begeleid door [redacted]

Graag uw advies over de lijst en de bijbehorende redengevende omschrijvingen. Een voorzet is reeds gemaakt, zie het word-document. In deze eerste bespreking komen de potentiële monumenten Helvoirt en Cromvoirt aan bod. In een volgende bespreking Vught.

Toetsingskader (welstandsniveau) uit Welstandsnota Helvoirt/Vught: ...

Geen status / Rijksmonument / gemeentelijk monument / beeldbepalend pand / beschermd stads- en dorpsgezicht?: ...

Past het plan binnen het Omgevingsplan? Zo niet, waar past het niet?: ...

Advies 9 december 2024:

Lambertusstraat 2, Cromvoirt:

Het is een interessant en karakteristiek pand, in samenhang met de tweekapper er rechts van. Het is nog herkenbaar in een algemeen beeld. Het is een duidelijke representatie van de tijdsperiode.

Het zijn drie panden van eenzelfde architect, naast elkaar, op een hoekpunt. Het advies van de commissie om deze beeldbepalend te maken.

Het is niet meer helemaal origineel, waardoor de status gemeentelijk monument niet passend is. Beeldbepalend, in combinatie met de tweekapper, is passend. Dit strookt met het advies van de heemkundekring.

St. Lambertusstraat 45, Cromvoirt (oude brandweerkazerne):

De functie maakt het gebouw interessant en het toont de flexibiliteit.

Het is een afspiegeling van de kleinschalige gemeente. Het past qua schaal en voorzieningen niet meer in deze tijd, waardoor het pand is herbestemd. Het pand is herkenbaar als brandweerkazerne. Het hoofdvolume is nog origineel. Het verhaal weegt zwaar. De commissie acht een gemeentelijke monumentenstatus passend. De commissie wil op voorhand niet uitsluiten dat het interieur waardevol is, waardoor dit in eerste instantie mee beschermd wordt.

Antwerpsebaan bij 4 (kadaverhuisje):

De commissie vindt het bijzonder dat dit huisje er nog is. Het hoort bij de agrarische gemeente. Het ligt aan de Antwerpsebaan, dit zandpad met bomenlaan en greppel is reeds gemeentelijk monument. Het verhaal van dit huisje is waardevol.

De commissie acht een gemeentelijke monumentenstatus passend en opteert voor een herbestemming. Dit perceel en het huisje is eigendom van de gemeente.

Antwerpsebaan bij 2-2A:

De lantaarn en interessante toevoegingen aan het gebouw uit de bouwtijd, zijn niet genoemd in de redengevende omschrijving. Dit dient toegevoegd te worden. Daarnaast is Coldewey een bekende landelijke architect, dit was de vader van de smid die in het huis heeft gewoond en gewerkt. Dat dient ook nog toegevoegd te worden aan de redengevende omschrijving.

Een gemeentelijke monumentenstatus is passend. Het betreft een bijzondere opzet, ook stedenbouwkundig. Een duidelijk onderscheid met een formele en informele zijde, dit zie je ook terug in de plattegrond. Het is pragmatisch en functioneel. De ligging aan de rijksweg is typerend.

Broekwal 52 & Broekwal 54:

De commissie acht een gemeentelijke monumentenstatus passend voor beide panden.

Het is kenmerkende architectuur voor de jaren 80, het neigt zelfde naar het postmodernisme. Het dak is in het midden gespleten, en daar een dakkapel ingezet die naar de voorgevel is georiënteerd. Een dynamische compositie.

Het zijn twee identieke gebouwen, maar ook net niet. Het is aangepast naar de wensen van de bewoners (de broers). Samen hadden deze broers een architectenbureau, een sterk verhaal. De term 'humaan wonen', wordt niet begrepen. De commissie vraagt dit aan te passen.

In de kop staat Vught, maar dit dient Helvoirt te zijn.

Burg. Versterstraat 15, Lage Driesstraat 17, Lage Driesstraat 18, Lage Driesstraat 19, Lage Driesstraat 20, Lage Driesstraat 31.

Allen door dezelfde architect en in hetzelfde jaar gebouwd.

De commissie zou hier het beste voorbeeld uitkiezen, de meest gave. Ze zijn typerend voor de jaren 70, voornamelijk door de dakvorm. Een krachtig voorbeeld. Goede exemplaren uit deze tijd zijn schaars. Als je de gaafste uitkiest, is dit voldoende voor Helvoirt. Het zou anders zijn als het één wijk zou vormen, maar dat is niet het geval. Het stedenbouwkundige aspect is mager. Het vormen nu kleine clustertjes. Het cultuurhistorische element is van kracht, waardoor de meest sprekende aanwijzen passend is. Er zijn er drie reeds geschilderd, en twee naturel.

De commissie adviseert om aan MAB, de opsteller van de omschrijvingen, te vragen welke het beste voorbeeld is. Deze beschermen als gemeentelijk monument, die de jaren 70 representeert.

Als een keuze is gemaakt, in de omschrijving noemen waarom deze zich onderscheidt van de andere geselecteerde voorbeelden.

Oude rijksweg 38-38A, Helvoirt (atelierwoning):

Dit pand is te veel aangetast, de oorspronkelijk opzet is gewijzigd. Het is daardoor onherkenbaar geraakt. De commissie adviseert deze geen status te geven.

St. Nikolaasstraat 4, Helvoirt (atelierwoning tekenleraar):

De compositie van deze woning is zeer goed en kenmerkend voor deze bouwperiode. Dit door de afwisseling tussen horizontaal, verticaal en lichtstroken. Een krachtig voorbeeld. Gemeentelijk monument status is naar oordeel van de commissie passend.

St. Nikolaasstraat 59-61-63, Helvoirt (dienstwoningen en groepspost Rijkspolitie):

Een visuele opdeling zou hier niet passend zijn in de toekomst. De kunststof kozijnen en pergola is reversibel.

De architect is redelijk bekend. Het betreft sobere architectuur met enkele accenten. Het pand vertelt een verhaal, iets wat in het verleden zeer gebruikelijk was. Plaatselijk geworteld in het dorp. Het verhaal erachter heeft veel waarde. De jongere generatie kent dit verhaal niet meer. De architectuur weegt minder zwaar, de maatschappelijke waarde is groter.

Een status gemeentelijk monument is passend.

—

Ambtelijk is aanvullend geopteerd om de Torenstraat 44 op het verlanglijstje gemeentelijke monumenten te zetten.

—

Akkoord	
Akkoord (hoofdopzet)	
Voldoet mits	
Aanhouden	
Voldoet niet	

Vught,

De secretaris van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit & Erfgoed